

Complexnummer: 516707

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Processiepark

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

516708, 516709

Woonplaats

Ommel

Gemeente

Asten

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Bij Marialaan 16, 5724 AB te Ommel

Complexomschrijving

OMMEL, GEMEENTE ASTEN

Marialaan, bij 16,

COMPLEX

Inleiding.

PROCESSIEPARK, op 13 april 1914 gesticht in opdracht van pastoor van de Pas. Het park is aangelegd op een rechthoekig terrein, ten zuiden van de in 1960-63 gebouwde kerk Maria Praesentatie. Tegen de zijmuur van de kerk is een openlucht altaar aanwezig, in processiemaanden wordt het terrein tussen kerk en park gevuld met banken en kunnen er missen plaats vinden.

Het geheel ligt aan de rand van Ommel, aan de doorgaande weg.

Omschrijving.

Centraal in het park ligt een Calvarieberg. Aan de voet daarvan staat een offerblok. Vanuit de Calvarieberg zijn straalsgewijs een vijftal zandpaden aangelegd. Om de Calvarieberg staan zes kapelletjes met voorstellingen van het Mirakel van Ommel, verbonden aan de vondst van een uit de dertiende eeuw daterend Byzantijns beeldje (rijksmonument nr. 8442). De kapelletjes zijn met elkaar verbonden door een zandpad. In een grotere cirkel eromheen zijn de veertien kruiswegstaties geplaatst, eveneens aan een rondgaand zandpad. In

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 12 july 2024

de zuid-oosthoek van het park is in 1933 een Lourdesgrot geplaatst. Tussen de paden zijn grasvelden met begroeiing aangelegd. De oorspronkelijke beplanting bestaande uit berkebomen etc. is uitgedund. Jonge aanplant, onder andere rododendronstruiken zijn toegevoegd. Aan de straatzijde wordt het park begrensd door een haag en een laag smeedijzeren hek. Toegang tot het park geschiedt echter via de zijkant die aan een groot openlucht altaar (tegen de zijmuur van de kerk) grenst.

Waardering.

Het park is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarden die het heeft als bijzonder voorbeeld van een typologische ontwikkeling en als uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme; namelijk de geschiedenis van de Mariadevotie in dit kerkdorp welke een meer dan lokale uitstraling heeft gehad. De sculpturen in de bedevaartskapellen hebben kunsthistorische waarde. Het geheel is authentiek en gaaf bewaard.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 516708

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82648/79

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Ommel	Asten	Noord-Brabant		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Asten	N			1277

Omschrijving**

Inleiding.

PROCESSIEPARK, op 13 april 1914 gesticht in opdracht van pastoor van de Pas. Het park is aangelegd op een rechthoekig terrein, ten zuiden van de in 1960-63 gebouwde kerk Maria Praesentatie. Tegen de zijmuur van de kerk is een openlucht altaar aanwezig, in processiemaanden wordt het terrein tussen kerk en park gevuld met banken en kunnen er missen plaats vinden.

Het geheel ligt aan de rand van Ommel, aan de doorgaande weg.

Omschrijving.

Centraal in het park ligt een Calvarieberg. Aan de voet daarvan staat een offerblok. Vanuit de Calvarieberg zijn straalsgewijs een vijftal zandpaden aangelegd. Om de Calvarieberg staan zes kapelletjes met voorstellingen van het Mirakel van Ommel, verbonden aan de vondst van een uit de dertiende eeuw daterend Byzantijns beeldje (rijksmonument nr. 8442). De kapelletjes zijn met elkaar verbonden door een zandpad. In een grotere cirkel eromheen zijn de veertien kruiswegstaties geplaatst, eveneens aan een rondgaand zandpad. In de zuid-oosthoek van het park is in 1933 een Lourdesgrot geplaatst. Tussen de paden zijn grasvelden met begroeiing aangelegd. De oorspronkelijke beplanting bestaande uit berkebomen etc. is uitgedund. Jonge aanplant, onder andere rododendronstruiken zijn toegevoegd. Aan de straatzijde wordt het park begrensd door een haag en een laag smeedijzeren hek. Toegang tot het park geschiedt echter via de zijkant die aan een groot openlucht altaar (tegen de zijmuur van de kerk) grenst.

Waardering.

Het park is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarden die het heeft als bijzonder voorbeeld van een typologische ontwikkeling en als uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme; namelijk de geschiedenis van de Mariadevotie in dit kerkdorp welke een meer dan lokale uitstraling heeft gehad. De sculpturen in de bedevaartskapellen hebben kunsthistorische waarde. Het geheel is authentiek en gaaf bewaard.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Inleiding.

CALVARIEBERG, centraal in het processiepark gelegen.

Omschrijving.

De Calvarieberg is een met gras, struiken en bomen begroeide opgeworpen zandheuvel.

Aan de voorzijde ervan is een bakstenen trap met tien treden aangebracht. Op de top is tegen een houten kruis een gietijzeren corpus gehangen. Het kruis staat op een bakstenen sokkel met hardstenen kapiteel.

Waardering.

De Calvarieberg is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde en als uitdrukking van geestelijk leven; namelijk de geschiedenis van de Mariadevotie in dit kerkdorp welke een meer dan lokale uitstraling heeft gehad. Als essentieel onderdeel van het processiepark heeft de Calvarieberg ensemblewaarde.

Inleiding.

OFFERBLOK, gelegen aan de voet van de Calvarieberg.

Omschrijving.

OFFERBLOK, aan de voet van de Calvarieberg. Het geheel bestaat uit een bakstenen kastje op een taps toelopende hardstenen voet. Het kastje heeft aan de voorzijde een natuurstenen plaat met een kleine opening voor geld en het opschrift: "GIJ PELGRIMS DIE DIT OORD BETREEDT, WIE GIJ OOK ZIJT EN HOE GIJ OOK HEET, GIJ ALLE VROOM VAN ZINNEN, BLIJFT STEEDS MARIA MINNEN EN GEEFT UW GIFT MET MILDE HAND, ZO BLIJFT MARIAOORD IN STAND". De achterzijde heeft een ijzeren deurtje. Het kastje heeft een hardstenen afdeksteen met gebogen bovenkant en ingehakte kruistekens.

Waardering.

Het offerblok is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde en als uitdrukking van geestelijk leven; namelijk de geschiedenis van de Mariadevotie in dit kerkdorp welke een meer dan lokale uitstraling heeft gehad. Als essentieel onderdeel van het processiepark heeft het offerblok ensemblewaarde.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Calvarieberg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 516709

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82648/70

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Asten	Asten	Noord-Brabant

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Asten	bij nr. 16

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Asten	N			1277

Omschrijving**

OMMEL, GEMEENTE ASTEN

Marialaan, bij 16,

Inleiding.

Zes BEDEVAARTSKAPELLEN uit circa 1925, gemaakt in Neo-Gotische stijl. De kapellen zijn in een cirkel rond de Calvarieberg geplaatst. De voorstellingen in de nissen van de kapelletjes vormen tesamen het zogenaamde Mirakel van Ommel waarin de geschiedenis van het beeldje van Maria troosteres in elke nood wordt verhaald.

Omschrijving.

Elke kapel bestaat uit een bakstenen opbouw op een bredere voet met een afdekking van strengperssteen. Daarbovenop is een natuurstenen gedeelte met topgeveltje zichtbaar waarin een nis is uitgespaard. Topgeveltjes zijn versierd met bladmotieven. In de nissen zijn wit natuurstenen sculpturen, gedeeltelijk in (hoog)reliëf geplaatst. In een natuurstenen band onder de nis wordt de naam van de voorstelling aangegeven. In het eerste kapelletje is dit de "Vinding van genadebeeld door Ommels bevolking". In de sculptuur is het Mariabeeldje op een zuil geplaatst met Haar aanbiddende figuren. De tweede afbeelding laat een man in een klein bootje op wilde zee zien, het Mariabeeldje is op de achtergrond zichtbaar. De titel luidt: Jan van Haven op zee belooft de Ommelse kerk te bouwen." Vervolgens "Maria van de Choor, biddende voor het kruisbeeld", afgebeeld in een kerkinterieur. Bij het kruisbeeld een vaantje met opschrift "Hier zult gij timmeren". Het vierde kapelletje heeft het opschrift "Maria troosteres in elke nood, geneest de zieken" waarbij twee figuren met kruken zijn afgebeeld voor een altaar met het Mariabeeldje. Dan volgt de "Vlucht der zusters met het beeldje in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

1772" en tot slot geeft het zesde kapelletje het "Herstel van 't beeldje op den troon in 1840." weer.

Waardering.

De kapellen zijn van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, kunsthistorische en typologische waarden die ze bezitten als bijzondere uitdrukking van geestelijk leven; namelijk de geschiedenis van de Mariadevotie in dit kerkdorp welke een meer dan lokale uitstraling heeft gehad. Ze vormen een essentieel onderdeel van het ensemble van het processiepark.

OMMEL, GEMEENTE ASTEN

Marialaan, bij 16

Inleiding.

Veertien BEDEVAARTSKAPELLEN met kruiswegstaties. In 1914 gemaakt in Neo-Gotische stijl.

De kapellen zijn in een wijde boog aan de randen van het park geplaatst. Omschrijving.

Elke kapel bestaat uit een lage bakstenen opbouw op een voet die iets uitsteekt ten opzichte van de opbouw en een afdekrand van strengperssteen heeft. In de opbouw is een nis onder segmentboog uitgespaard, aan de voorzijde van elke nis is een natuurstenen afzaat zichtbaar. Boven de nis is een natuurstenen zadeldak met topgeveltje gezet. In een gebosseerd veld wordt daarin het nummer van de statie in romeinse cijfers aangegeven. In de nis is een wit natuurstenen sculptuur, gedeeltelijk in (hoog)reliëf geplaatst. Blijkens in de zijkant van elke kapel ingemetselde natuurstenen plaquettes met inscripties zijn de kapellen geschonken door diverse vooraanstaande burgers. De eerste statie bevindt zich links van het lage hek, vooraan in het park. Links omgaand volgen dan de overige kruiswegstaties. Het zijn achtereenvolgens: I Een voorstelling van de veroordeling van Christus, afgebeeld met Pilatus die zijn handen wast, met inscriptie H.E.G.H.W. Prinzen/Helmond. II, Christus die het kruis op zijn schouders neemt, met inscriptie mevr. wed. M.v.Thiel/Helmond.

III, Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis, met inscriptie E.A.H.M.v. Hout Burgr. Helmond.

IV, Christus ontmoet Maria, inscriptie: Herder en parochianen van Heeze 1914.

V, Simon van Cyrene helpt Christus het kruis te dragen, met inscriptie Weled. Heer. Joh. van Thiel/Helmond.

VI, Veronica reikt Christus een doek waarmee Hij zijn gezicht droogt. Inscriptie: Weled. Heer I. Bulaers...Pullet/Helmond.

VII, Christus valt voor de tweede maal, inscriptie: Weled. Heer Fr. van Thiel/Helmond.

VIII waarop Jezus omringd door figuren is afgebeeld, Hij spreekt tegen de klagende vrouwen. IX Jezus valt voor de derde maal onder het kruis, met inscriptie: Weled. Heer P.J.J. de Wit/Helmond.

X Jezus wordt van zijn kleren beroofd, inscriptie: Weled. Heer Fr. Boex/Eindhoven.

XI Jezus wordt aan het kruis genageld. Inscriptie: W.E.G.H.W. Prinzen/Helmond.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

XII Jezus sterft aan het kruis, afgebeeld met Maria en Johannes. Inscriptie: H.E.G.H.W. Prinzen/Helmond.

XIII Jezus wordt van het kruis afgenomen. Inscriptie: Weled. heer/A. Vullings/Heeze.

XIV Jezus wordt in doeken gewikkeld en in het graf gelegd. Inscriptie: Weled. heer A.v.Thiel Snijder/Helmond.

Waardering.

De kapellen zijn van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, kunsthistorische en typologische waarden die ze bezitten als bijzondere uitdrukking van geestelijk leven; namelijk de geschiedenis van de Mariadevotie in dit kerkdorp welke een meer dan lokale uitstraling heeft gehad. Ze vormen een essentieel onderdeel van het ensemble van het processiepark.

OMMEL, GEMEENTE ASTEN

Marialaan, bij 16,

Inleiding.

LOURDESGROT, gemaakt in 1933 en in de noord-oostelijke hoek van het park geplaatst.

Omschrijving.

Hoge (circa zes meter hoog en zes meter breed) bolle nis op een plateau met trappen. De grot is uitgevoerd in afvalsteen (afkomstig van slakken van ijzerproductie), geplaatst op een bakstenen trap met grindbetonnen tegels op de treden. Bovenop de bol, in het midden is een beeld van Bernadette geplaatst, knielend voor een polychroom Mariabeeld die in een aparte smalle nis op de eigenlijke grot geplaatst is.

In de nis is een altaar geplaatst.

Waardering.

De Lourdesgrot is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde en als uitdrukking van geestelijk leven; namelijk de geschiedenis van de Mariadevotie in dit kerkdorp welke een meer dan lokale uitstraling heeft gehad. Als essentieel onderdeel van het processiepark heeft de Lourdesgrot ensemblewaarde.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Kapel (F)

Functie

Lourdesgrot

Bedevaartkapel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument